

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ Η ΤΙΜΩΡΙΑ (Σεπτέμβριος 2007)

Συγγραφέας: ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΒΩΚΟΥ

Ως σήμερα μόνο τοπικούς άρχοντες είχαμε δει να τολμούν να επικαλούνται εμπρηστές και άλλους εγκληματίες στην προσπάθεια να μετατοπίσουν ευθύνες, όταν ο τόπος τους ρήμαζε και αυτοί ήσαν απλώς παρατηρητές. Τουλάχιστον οι Πρωθυπουργοί της χώρας στεκόντουσαν στο ύψος τους. Τώρα, πάει κι αυτό.

Ο Πρωθυπουργός, που ζητάει επειγόντως ξανά την ψήφο μας για να ολοκληρώσει το έργο του, επικαλέστηκε και αυτός τους εμπρηστές, ήδη από το δεύτερο διάγγελμά του, ως κύριους υπαίτιους της εθνικής μας τραγωδίας. Κουβέντα για

- την ενδυνάμωση των ορέξεων για περισσότερες και ανετότερες καταπατήσεις με την προσπάθεια αναθεώρησης του άρθρου 24 του Συντάγματος,
- την απουσία χωροταξικού σχεδιασμού, δασολογίου και κτηματολογίου, κοντά 200 χρόνια από τη δημιουργία του ελληνικού κράτους,
- τη νομιμοποίηση των αυθαιρεσιών δόμησης,
- την απάλειψη ουσιαστικών ρυθμίσεων από το σχέδιο εθνικού χωροταξικού πλαισίου που πρόσφατα ανακοινώθηκε, όπως η κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης, αυτής της μεγάλης πληγής και πηγής ανομιών σε τούτη τη χώρα,
- την εμφανέστατη παντελή έλλειψη οποιουδήποτε συντονισμού των επιχειρήσεων αντιμετώπισης κινδύνων και την αδυναμία του κρατικού μηχανισμού να ανταποκριθεί άμεσα στις ανάγκες και όχι καθυστερημένα και εκ των υστέρων,
- την προφανή αδυναμία του υπεύθυνου (εξαφανισμένου για μεγάλο διάστημα τις δύσκολες ημέρες) Υπουργού του να ανταποκριθεί στις ανάγκες των περιστάσεων,
- την τοποθέτηση ασχέτων σε εξαιρετικά υπεύθυνες θέσεις, επειδή απλώς είναι «δικοί μας», και πολλών άλλων παρόμοιων.

Κατάλαβε ο Κ. Καραμανλής ότι γι' αυτό που συνέβη δεν φταίει η φύση, που μάλιστα συνήθως μας προειδοποιεί γι' αυτά που πρόκειται να συμβούν. Αντί όμως να ψάξει τους πραγματικούς ενόχους, αποφάσισε να ακολουθήσει τη γνωστή, δοκιμασμένη τακτική του «άλλα λόγια ν' αγαπιόμαστε». Και ακόμη χειρότερα. Πρώτος αυτός μάς ρώτησε, για να ακολουθήσουν πλήθος άλλοι, «σας φαίνεται τυχαίο αυτό;». Δηλαδή, αντί να μας δώσουν απαντήσεις, πετούν σ' εμάς την ερώτηση και την ευθύνη της απάντησης. Και επειδή οι περισσότεροι από εμάς δεν ξέρουμε αλλά περιμένουμε να μάθουμε, ο δρόμος ανοίγει για να κεντήσουν ένα συνωμοσιολογικό μάρφωμα σπέρνοντας υστερία στους πολίτες και διασύροντας ακόμη περισσότερο τη χώρα.

Κάποιος θα πρέπει επιτέλους να ξεκινήσει μια εκστρατεία ενημέρωσης για τα χαρακτηριστικά των μεσογειακών δασών και τις επιβαλλόμενες συνέπειες σε επίπεδο διαχείρισης των πόρων. Αυτά τα δάση είναι καταδικασμένα αργά ή γρήγορα να καούν. Όλοι όσοι τα μελετούν, αυτό το ξέρουν πολύ καλά. Όπως και ξέρουν ότι στις περισσότερες των περιπτώσεων αυτά τα δάση έχουν από μονά τους την ικανότητα αναγέννησης. Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο, αυτό που δεν επιτρέπεται να συμβαίνει είναι να καίγονται ανεξέλεγκτα τεράστιες εκτάσεις με κάθε επεισόδιο φωτιάς. Γιατί κάτω από τέτοιες συνθήκες οι φυσικές δυνάμεις αναγέννησης ελαχιστοποιούνται, ενώ η φωτιά επεκτείνεται σε συστήματα που δεν έχουν δυνατότητα ανάκαμψης, όπως και σε καλλιέργειες και οικισμούς, με το ανθρώπινο δράμα να προστίθεται στο περιβαλλοντικό. Σε αυτό το περιβάλλον, ο έλεγχος που μπορούμε και επιβάλλεται να ασκήσουμε αφορά τις εστίες φωτιάς και την εξάπλωσή της, γιατί η πλήρης αποτροπή της είναι αδύνατη. Σε αυτό το περιβάλλον όμως πολλά από αυτά που γίνονται και που επιτρέπεται να γίνονται συνιστούν έγκλημα. Εγκληματική ενέργεια, για παράδειγμα, είναι η εκτός σχεδίου δόμηση. Κοστίζει πανάκριβα όχι μόνο σε επένδυση υποδομών αλλά και σε φυσικούς πόρους και δυστυχώς ακόμη και σε ανθρώπους. Όσοι πέρασαν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και άφησαν αυτήν την κατάσταση να διαιωνίζεται έχουν μερίδιο ευθύνης για τη σημερινή τραγωδία.

Μερίδιο ευθύνης όμως έχουν και

- όλοι όσοι άφησαν χρόνια τώρα τη χώρα χωρίς χωροταξικό σχέδιο,
- όσοι νομιμοποίησαν καταπατήσεις γης και πολύ περισσότερο όσοι σήμερα ανοίγουν

το δρόμο για ακόμη περισσότερες,

- όσοι τοπικοί άρχοντες συνεχίζουν να ανέχονται τις ανοιχτές χωματερές στον τόπο τους,
- όσοι πολίτες-κτηνοτρόφοι καίνε γη για να θρέψουν μετά ανέξοδα τα ζωντανά τους με τα βλαστάρια που εμφανίζονται μαζικά μετά το πέρασμα της φωτιάς,
- όσοι με τις μικρές ή μεγάλες δυνάμεις τους καταφέρνουν να χτίσουν το εξοχικό τους ή την τουριστική μονάδα τους μέσα στο δάσος,
- όσοι μετατρέπουν δασική γη σε ελαιώνες (συνήθως) με θέα (όπως προσφυώς τους είχε χαρακτηρίσει κάποτε ο Καθηγητής Οικολογίας Ν. Σ. Μάργαρης), οι οποίοι έχουν πληθύνει εντυπωσιακά στη χώρα και αποτελούν το βασικό (και τόσο οφθαλμοφανές) βήμα στην πορεία οικοπεδοποίησης των δασικών εκτάσεων,
- αλλά και όσοι τελικά εθελουφλούν, αφού βλέπουν αυτά και άλλα παρόμοια να συμβαίνουν δίπλα τους κι όμως τα ανέχονται, γιατί άυριο ίσως τους χρειαστεί να γίνουν και αυτοί συνένοχοι στην παρανομία ή γιατί θα χρειαστούν τις ψήφους των παρανομούντων.

Αν κάποιος δεν τιμωρηθούν τώρα και δεν πληρώσουν γι' αυτό που συνέβη στη χώρα, το ανθρώπινο, το κοινωνικό, το παραγωγικό και περιβαλλοντικό δράμα, δεν πρόκειται να ανακάμψουμε. Θα ξεχαστούν και αυτά όπως και τόσα άλλα πριν. Δεν είναι η πρώτη φορά που η χώρα κήκε. Αλλά είναι η πρώτη φορά που κήκε σε προεκλογική περίοδο. Είναι μοναδική ευκαιρία να τιμωρήσουμε αυτούς που ζήτησαν την ψήφο μας και αποδείχθηκαν κατώτεροι των περιστάσεων. Τους κυβερνήτες δεν τους θέλουμε για τη ρουτίνα και την ηρεμία. Εκεί μπορεί να μπει και αυτόματος πιλότος. Για τις δύσκολες ώρες τους θέλουμε. Και αν δεν πληρώσουν ακριβά την ανικανότητά τους οι τωρινοί, δεν υπάρχει ελπίδα να αλλάξει τίποτε και οι όποιοι επόμενοι θα συνεχίσουν τα συνειδητά και μη εγκλήματά τους που μας έφεραν εδώ.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 13 Σεπτεμβρίου 2007, σ.

A13.